

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانَ
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

İklim Krizi Geleceğimizi Tehdit Ediyor (12.11.2021)

Aziz Mü'minler!

Dünyanın bazı bölgeleri kuraklık ve yok edici yangınlarla boğuşurken, diğer bölgeleri ise kontrol edilemeyen sel felaketleriyle mücadele etmektedir. Ayaklarımızın altındaki toprak sallanmakta, kasırga ve fırtınalar önüne gelen her şeyi alıp götürmektedir. İnsanlar hayatlarını, sevdiklerini, varlıklarını ve geleceklerini kaybetmektedir. Pek çok insan, yıkılmış ve harabeye dönmüş evlerinin ve kentlerinin önünde çaresizce oturmakta; ne barınabilecekleri bir yer ne de içebilecekleri su, kullanabilecekleri elektrik, yiyebilecekleri yemek veya giyecekleri elbise bulabilmektedir.

Değerli Mü'minler!

İnsanoğlu, çaresiz bir şekilde dünya çapındaki tüm bu vahim doğal afetlere karşı savaşıırken, doğal afetlerin insan eliyle oluşan nedenlerine karşı maalesef duysuz kalmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de bütün canlıları kapsayan doğal dengenin korunması hususunda defalarca uyarılmamıza rağmen, bu dengeyi, maalesef, kendi ellerimizle bozmuş bulunmaktayız.

Bugün bilimsel bir tartışmaya girmek istemiyoruz. Daha ziyade, küresel ahengin bozulmasından gerekli sonuçları çıkarma amacı içerisindeyiz. Korona krizi, işsizlik, eğitim, güvenlik, ekonomik ve finansal krizler gibi her bölgenin veya ülkenin kendi sorunları olsa da, iklim krizi, içinden sadece ve sadece ortak bir bilinç ve çabayla çıkabileceğimiz ahlakî, küresel ve varoluşsal bir kriz olarak öne çıkmaktadır. İnsanlık, bu dünyada, dünyanın bütün canlıları ve varlıklarıyla ancak karşılıklı sorumluluk çerçevesinde yaşayabileceğini kabul etmelidir. Çevremize karşı olan bu sorumluluğumuzun, insanlığın geleceğine yönelik temel bir yükümlülüğümüz olduğu unutulmamalıdır.

Aziz Mü'minler!

Çevreye karşı olan sorumluluğumuz Kur'an-ı Kerim'de 'denge' ifadesiyle anlatılmakta ve şöyle buyrulmaktadır: "Güneş ve ay bir hesap ve ölçüye göre hareket ederler. Yıldızlar ve ağaçlar da secde ederler. Göğü yükselten de O'dur; her şeyi bir denge ve ölçü içinde yaratan da. (Öyleyse ey insanlar!) O dengeyi sakın

bozmayın!"¹ Yine Kur'an'da bu dünyanın herkesi besleyebilecek kaynağa sahip olduğu ifade edilmekte ve saydığımız-sayamadığımız her şeyin, hayvanlar, bitkiler hatta rüzgâr ve suyun bizlere birer emanet olduğuna dikkatimiz çekilmektedir: "Yeryüzünü de (yaşamınız için bir döşek gibi) yaydık, oraya sağlam dağlar yerleştirdik, orada ölçüleri belli her türden ürünler bitirdik. Yine orada hem sizin için hem de rızık size borç olmayanlar için uygun geçim şartları yarattık. Her şeyin hazineleri sadece bizim katımızdadır ve biz oradan indirdiğimizi belirli bir ölçüye göre indiririz. (Nitekim) biz, rüzgârları aşılayıcı olarak gönderdik de gökten su indirip onunla sizin su ihtiyacınızı karşıladık. Onu (bulutlarda) saklayan siz değilsiniz."²

Kardeşlerimiz!

Çocuklarımıza ve torunlarımıza yaşamaya değer bir dünya bırakabilmek için her birimizin kendisine, bu sorunun giderilmesi için neler yapabileceğini sorması gerekmektedir.

Tüketici davranışlarımızı gözden geçirebilir, tüketim mallarını daha uzun süre kullanabilir ve geri dönüştürebiliriz. Hareketliliğimizi, yani araç kullanımımızı sorgulayabilir ve alternatif ulaşım araçlarını kullanabiliriz. Yiyeceklerimizi değiştirebilir, yöresel, mevsimlik ve organik ürünleri daha bilinçli satın alabiliriz. Kalorifer, soba ve diğer ısıtma davranışlarımızı değiştirebilir, enerji ve kaynak israfını önleyebiliriz. Bu şekilde Almanya'daki sera gazı emisyonlarının %10'luk payını azaltabiliriz. Bunun yanında dünya çapındaki diğer sera gazı emisyonlarının kalan %90'ının nasıl azaltılabileceği sorusunu da kendimize sormamız gerekmektedir.

Elektrik şirketleri, otomotiv endüstrisi, tarım ve elbette şehir planlaması, konut ve ulaşım daha çevre dostu bir hale getirilmelidir. Daha yoksul bölgelerin ve gelecek nesillerin yararına, iklim adaletini sağlamak için, gelişen sanayileşmenin yeniden düşünülmesi gerekmektedir. Kâr hırsı, ekonomik büyüme, kitlesel tüketim ve çöpe atma, yani israf zihniyeti gelecek nesiller veya dünyanın daha fakir bölgeleri aleyhine ve zararına kontrolden çıkmamalıdır. Zira bu, orantısız bir şekilde kaynakları israf eden ve çevre kirliliğine yol açan sanayileşmiş ulusların resmî ve ahlakî başarısızlığının bir ifadesi olacaktır.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Rahman, 55/5-7.

² Hicr, 15/19-22.